

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP.

AZ EGYHÁZ ÉS ISKOLA KÖRÉBŐL.

<p>SZERKESZTŐSÉG, hova a lap szellemi részét illető minden küldemény intézendő: Nagy-Váradi-utca 2127.</p>	<p>Megjelen hetenként egyszer, szombaton, egy íven. Előfizetési ár egész évre 5 frt. félévre 2 frt. 50 kr. Hirdetések díja: 100 szóig 1 frt; 200 szóig 2 frt; a másodszori hirdetésnél 100 szóig 80 kr; harmadiknál 70 kr. Bélyegdíj minden hirdetésnél külön 30 kr.</p>	<p>KIADÓ HIVATAL, hova a lap anyagi dolgaira vonatkozó minden közlemény és küldemény intézendő: Fűvészkert-utca 1080.</p>
---	--	--

Tartalom. Levél a szerkesztőhöz. x. y. — Tárca. Szent égi tűz. . . F. Varga Lajos. — Egyetemes gyám- és nyugdíj-intézet. Gulyás Lajos. — Szokatlan jelenségek az egyházi és iskolai élet terén. Elek Lajos. — Lapszemle. Religio. — s. — Külföld. — Irodalom. — Különművek. — Hirdetések.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Barátom! Örömmel emlékszem vissza azon órákra, melyeket közelebb, Debreczenben létem alkalmával körödben töltöttem. Sokat beszélgettünk akkor ifjúságunknak elmúlt idejéről; férfikorunknak bizony nem könnyű küzdelmeiről; egyházunk és iskolánk ügye nem kevésbé foglalkoztatott bennünket s te, ki a központon élsz és működöl, több dolgot illetőleg más nézpontra juttattál engemet, mint a melyet addig elfoglaltam.

De nem ezekről akarok én most te neked írni, hanem valami másról.

Sokat beszélgettünk a te lapszerkesztői működéséről, lapod irányáról is. Élénk érdeklődést költött bennem azon te nyilatkozatod, hogy vezércikk gyanánt csak olyan cikket közlesz, melynek általános irányát magadévá tudod tenni, a melylyel tehát, ha épen egyes részleteiben nem is, de főbb elveiben egyetértesz.

Kíváncsi vagyok, kiadod-e a vezércikk helyén ezen levelemet, mely elvi és nem személyi kérdéssel foglalkozván, tulajdonképen oda illenék. Próbára akarom tenni egy ügyben való meggyőződésedet s kérlek, méltasd e levelet, az általad szerkesztett lapnak bármely helyén való közlésre s ha jónak látod, tudasd velem az abban foglalt tárgyra nézve véleményedet. Ugy mondád, hogy személyi tekintetek nem tartanak téged vissza a tisztas szabad véleménynyilvánítástól.

Sokat beszélgettünk a szervezendő „Magy. Prot. Tud. Irod. Társaság“ jövődjéről is s most épen erről akarok neked valamit írni. Irni akarok annyival is inkább,

mert te e tárgyban már többször írtál s a mint látom és tudom, ez az ügy téged igen nagyon érdekel.

Különbö e levél írására legközvetlenebbül az indított engem, hogy a „Debr. Prot. Lap“ legközelebbi számában (B.) Kálvin „Institutió“-jának legujabb német fordítását jelezvén, némi kétséget fejezett ki a fentebb jelzett Társaság prosperálhatására nézve, mint a mely nem elégheteti ki a magyar református egyház különleges vallásos szükségleteit s nem emelheti ki a tiszta református elveket azon vegyes szerkezeténél fogva, mert benne, mellettünk, reformátusok mellett ott működendek az ágost. hitv. evangélikus testvérek, sőt az unitáriusok is. Azt mondja (B.), hogy ezen Társaság nem adhat ki s nem is várható tőle, hogy adjon ki tisztán református munkákat, hogy nem lehet az hívatva a tisztán református hitérdekek művelésére és ápolására.

Mi a vidéken a legmelegebb érdeklődéssel tekintünk ezen Társaság jövődjébe. Sokat várunk attól, ha olyan alapon szervezkedik, mint a hogy, közlött alapszabály-tervezetének birálgatása közben, te is igen helyesen óhajtád, hogy t. i. ne pusztán történelmi Társaság legyen az. Valóban igazad van neked is s a legközelebbi szám vezércikke szerint F. Varga Lajos barátunknak is, ha, egyetemes protestáns egyházunk jól felfogott érdekére tekintettel, perhorreskáljátok a pusztán történelmi irányu Társaság eszméjét.

De (B.) határozottan félni látszik attól is, hogy a lutheránusoknak s úgy gondolom, főként az unitáriusoknak a Társaságba bevétele mellett lassanként elhervad az a Társaság.

Ez az, a mi engemet megdöbbsent. Ez a jóslat iratá velem ezt a levelet te hozzád. Én nem vagyok még eddig egy véleményen a könyvismertetővel s ha lelkiismeretem teljes nyugalmával mondhatom is, hogy jó református vagyok: valóban nem félek a felém nyujtott testvéri jobbot

elfogadni, mert úgy vélem, hogy ma nem a polémikus hitviták, hanem az irénikus szeretet hajnala derült föl egyházunk egére.

Mit szólasz te ezen tárgyhöz? Ha egyetértesz velem, közöld e levelemet lapod élén; ha más véleményben vagy, téríts meg engemet. Oszlasd el mindenestre aggályaimat.

Ha kiadod e levelet a 22-ik számban, nyomasd oda a végére ezt is: a béke és szeretet sok boldog pünköszt ünnepét adja meg a jó Isten ezen mi édes egyházunknak!

1887. május 24.

X. Y.

Tisztelt barátom óhajlásához képest név nélkül közlöm a fentebbi levelet, bár az a meggyőződésem, hogy az ilyen felszólamlásokat jobb a név kiírásával adni ki. Kiadom azt annak daczára is, hogy mostan, pünkösztre egészen alkalmi cikket óhajtottam közölni. Kiadom azt a lap élén, a vezércikk helyén, mert bizonyos tekintetben egyetértek vele s ha én volnék az a „Magy. Prot. Tud. Irod. Társaság”, úgy az én levélíró barátom aggályait, mint (B.) nehézményeit is el tudnám oszlatni.

Nem akarok annak fejtegetésébe bocsátkozni, hogy mi köti össze az unitáriusokat a protestáns felekezetekkel s hogy mi választja el őket egymástól, csak annyit jelzek levélíró barátom megnyugtatóására, hogy Tóth Sámuel „Egyetemes Névtárának” kimutatása szerint van Magyarországon 2.024,699 református; az erdélyi szászokon kívül, kikre a szóban forgó magyar Társaságnál úgy sem lehet számítani: 936,334 lutheránus; és 53,449 unitárius.

Ezen számadatokra építem válaszómat.

Mi reformátusok jóval több, mint kétszerannyian vagyunk itt hazánkban a lutheránus testvéreknél s ha ezek közt, a szoros értelemben vett Magyarországon is, csak a magyar nyelvű atyafiakat nézzük, tulsúlyunk még inkább kiemelkedik. Az unitáriusoknál meg több mint 37.8-szel vagyunk többen. Az ágost. hitv. testvéreknek van Luther-egyletek, az unitáriusoknak meg Dávid Ferencz-egyesületek. Ők bizonyára inkább oda huzódnak s az új Társaságot jó részben nekünk engedik át.

De ha nem engednék is, vajjon szabad-é föltennünk, hogy színtelen, iránytalan lenne az a Társaság, hogy abban pusztá elvtelen tekintetekből a hazánkban irányadó nagy protestáns, tehát a református hitfelekezet érdekeit ne lehetne kellőleg képviselnünk?! A ki oda legtöbb szellemi, erkölcsi és anyagi erőt viszen, bizonyára annak magasabb érdekeit fogja az a Társaság legjobban, legerősebben támogatni. Ki lehet s ki is kell ott adni úgy Kálvin Institúcióit, mint péld. Böhl református Dogmatikáját. A tudomány érdekéből pedig szükségünk van arra, hogy úgy a lutheránus, mint az unitárius hazai egyházi írók műveivel is megismerkedjünk. De nézetem szerint is ne-

künk reformátusoknak kell a tulsúlyt megtartanunk s hogy ez sikerülni fog, arra nézve bízom a vezetők bölcsességében. Az idők jelei arra intenek bennünket, hogy az egymás iránti türelmes szeretet Szentlelke egyesítse mindazokat, kik közel állanak egymáshoz!

Fogadd el komoly kérdésedre ezen válaszómat. (B.) között és közted állok, körülbelől egyenlő távolságra mindkettőtöktől. Lelkemnek minden erejével buzgok a lehető egyesülés mellett, de saját egyházam méltó előjogaiból nem akarnék földadni többet, mint a mennyit a jól értett szeretet követel. Ez, ki merem mondani, teljesen ethikai álláspont.

Isten veled! Máskor is szívesen fogadom soraidat.

Szerkesztő.

T á r c z a.

Szent égi tűz

Szent égi tűz ragadja meg lelkem,
Csodás erő rezeg át valómon,
Földünk nyugétól mentnek kell lennem,
S üdvöm hazája néked adóznom . . .
Zugó szél szítsad lelkem szent tüzét
S ti lángnyelvek ködét üzzétek szét.

Bölcseséged magasát keresem
És mélységét mennyei Szent-Lélek!
Tudásra nagygyá Te tehetsz engem
Tárván titkait létnek s nemlétnek;
Földünk nagy mester ködcsinálásban,
Hadd nézek tul e zagyván szótt fátylan!

Szívom, szívom magamba szózatod:
Isten küldé, kit fölfeszítének,
Kény, kedv szerint mivel nem adózott
Kufár lelkek vak, önző hitének — —
Bölcsésé tevél, többre én nem vágyom:
Veszszek bár itt, élek más világon.

Ez horgonyom az ingatag földnek
Kétely szelétől vert hullámain;
Fereteges napok ha rám jönnek
S már-már roskadnak gyöngé lábaim:
El nem dobom vállamról keresztem,
Rögös földön égi babér terem.

Beszélj, beszélj tovább csodás Lélek,
Hadd izmosodjék szent akaratom;
Mutass harcizdra, miket tömérdek
Nyers erővel vívtál századokon!
Földünk mester törpék nemzésében,
Erőset, bátrát csak Te szülsz épen.

Szívom, szívom magamba szózatod:
Pajzsul jövé minden gonosz ellen,
Védenczedet Te hőssé avatod,

S bukva is győz ezernyi ezeren;
Máglya tüzével, gálya lánczival
Mind semmi ott, hol szent erőd fuvall.

E szent fuvallat hassa át keblem,
Edző gyűrűként tartva a sirig,
S átok, szitokká kelljen bár lennem,
— Mig annyi törpe bókok közt hízik —
Föl ne ragadjon sarumra soha
Gyáva futás magasra vert pora.

Szólj, szólj tovább Te égi szent vendég,
Igéd sugárzó napja elmémnek,
És hallva, mintha ottan fürdenék
Büvös vizében mennyi tengerének . . .
Földünk mester a könyvsajtolásban,
Te enyhítő forrásfakasztásban.

Szívom, szívom magamba szózatod:
„Vigasztaló“ a legszebbik neved,
Borult egen föl-föl ragyogtatod
Szívárványát kesergő lelkeknek,
S elviszed, kit önvádjai bántnak
Karjaiba irgalmas Atyjának.

Vezess, vezess engem is ölébe,
Fájva érzem porféreg-voltomat;
Hadd fődözzön mennyei szent béke
Szárnyaival míg védve apolgat!
Igy új erő kísér a mezőre,
Hol nemes harc vár s szólít előre.

F. Varga Lajos.

Egyetemes gyám- és nyugdíj-intézet.

Ezen becses lap 8. és 9-ik számában, Szél Kálmán esperes ur ügyes tollából, megjelent az egyetemes gyám- és nyugdíj-intézet alapszabály-tervezete. Erős megtámadásoknak, éles bírálatoknak lett kitéve. Aggódva olvastam. Nehezen jutunk egyetértésre, pedig sok szegény özvegy és árva sir és terjeszti ki kezeit a segedelem után. Itt ugyan követhetnék az intéző körök Megváltónk szózatát: a mit akarsz cselekedni, hamar cselekedjed.

Nagy hibájául róvják fel többen, úgy az előbbi, mint a Szél-féle tervezetnek, hogy nem nyugszik reális alapon, nem mutatja ki az özvegyek vagy segélyzendők számát és nem ad feleletet a segély mennyiségére. Részemről nem tartom ezt halálos hibának. Statisztika nélkül is, sublimior mathesis nélkül is, minden kétségen kívül bizonyos, hogy egyszerre olyan gyámintézetet, mely számbavehető segélyt adjon, felállítani nem leszünk képesek. Csekély lesz a segély. De hát az egyházmegyei gyámintézeteknek, talán olyan csodaszülött alaptervezetők volt, melynélfogva egyszerre százakkal segítették a gyámoltalanokat? Bizony akárhogy statisztikázunk, meg matematizálunk, nem fog ez menni másként az egyetemes gyámintézetre nézve sem. A segélyezésre nem annyira jó alapszabály, mint pénz kell, — a mi nekünk nincs és mostanában nem is lesz, ha csak egy pár milliót az állampénztárból nem kapunk, a mit különben csodának nem tekintenék. Nincs tehát más mód,

mint ha csakugyan akarunk egyetemes gyámintézetet: akkor azt egyenesen azzal a tudattal állítsuk fel, hogy inkább a jövőnek, mint a jelennek lesz benne haszna. De hát így volt ez, sőt ma is így van nagy részben az egyházmegyei gyámintézetekkel is, hanem azért felállították atyáink a jövőért. Áldottak legyenek érette!

Több oldalról tétetett észrevétel az alapszabály-tervezet több pontja ellen. Nem vitatom, hogy tökéletes. Ki képes olyat alkotni? Ha tökéletes volna is, meg volna-e vele mindenki elégedve? A jó Isten tökéletes, mégis mily sokan elégedetlenek vele. Azután ne képzeljük, hogy bármely egyházmegye gyámintézetének első alaptervezete tökéletes lett volna. Fokként fejlődik, tökéletesedik. Az élet, tapasztalat, szükség, gyakorlat nagy mester, majd tanít jobbra. Így lesz az az egyetemes gyámintézet alapszabály-tervezetével is. Még ha gyémántból vagy gránitból lesz annak az alapszabálynak minden betűje is, összezuzza az idő. Tehát nem sokat okoskodni, hanem tenni. Ha kell egyetemes gyámintézet: csináljuk.

Azonban én, azon meggyőződésben lévén, hogy hiában statisztikázunk, meg matematizálunk, a segély csak csekély lesz, azoknak véleményéhez csatlakozom, kik az egyetemes gyámintézet felállítása helyett, a már meglévő, vagy a hol nincs, felállítandó egyházmegyei gyámintézeteket óhajtják a közalapról igazságos arányban segélyeztetni. Miért is venne a konvent olyan terhet magára, a mit az egyes egyházmegyék is el tudnak emberül végezni? Végezzen az olyanokat, melyekhez föltétlenül összpontosított erő szükséges.

De ha csakugyan egyetemes gyámintézet lesz, tanácskozás alapjául elfogadhatónak tartom a Szél esperes ur javaslatát, bár egyik-másik pontjára nekem is volna észrevételem, ilyen például a 10. §., mely a hivatali szolgálat idejétől teszi függővé a gyámdíj mennyiségét. Minél hamarabb hal meg valaki, annál kevesebbet szerezhet és annál szerencsétlenebb családjá, így annál inkább méltó a segélyre.

Különben az a fődolog, hogy legyen egyszer már valami elfogadott alapszabály-tervezet, a kellő módosításokat bizonyosan meg fogják azon az arra hivatott egyének tenni.
Kisújszállás, 1887. május 11.

Gulyás Lajos,
ev. reform. lelkész.

Szokatlan jelenségek az egyházi és iskolai élet terén.

(Vége.)

II.

De hát mi légyen az a szokatlan jelenség? kérdezhetné valaki, cikkem eddigi részének elolvasása után. Szokatlan, sőt — igénytelen nézetem szerint — nem csekély mértékben aggasztó jelenség az, midőn egy közintézet ügyeinek nyilvánosság előtt való tárgyilagos megbeszélése nemcsak gyanakodásra, hanem a megtorlás célbavételére ad alkalmat. Az „Egyházi törvények“ 40-ik §-a az egyházmegyékre, 63-ik §-a az egyetemes konventre, 81-ik §-a pedig a zsinatra vonatkozólag kimondja, hogy „közgyűlé-

seik" — illetőleg — „üléseik nyilvánosak". Igaz, hogy „az egyházkerületekről" szóló fejezetben nem találjuk annak kimondását, hogy „az egyházkerület közgyűlése nyilvánosan tartatik", de ezen hiányt úgy a régebbi, mint az újabb gyakorlat teljesen pótolja. Ha ez valóban így áll, azon esetben az egyházkerületi közgyűléseken tárgyalt ügyek nem vonhatók el a nyilvánosság organumai elől. Már pedig a kollégium ügyei, valamint a gazdasági tanács jegyzőkönyvei az egyházkerületi közgyűlés tárgyalásai alá tartoznak, így tehát azoknak a nyilvánosság előtt való szellőztetése nem képezhet sem jogi, sem erkölcsi tekintetben megrohható cselekményt.

De még aggasztóbb azon jelenség, hogy egyházkerületünknek éppen egy oly vezérférfia buzgólkodik a célba vett megtorlásokon, ki úgy közgyűlési szónoklataiban, mint hírlapi felszólalásaiban gyakori példát adott arra, hogy mily bátorságot lehet kifejtetni egyházi felsőségeink törvényes intézkedéseinek megbirálásánál. Álljon itt e tekintetben egy pár szemelvény a „Debreczeni Protestáns Lap" 1885-ik évi folyamában: „Konventi képviselők választásának kérdéséhez" cím alatt közrebocsátott s nt. Kiss Albert ur által írott czikkekből:

1-ör. 45-ik szám, 388-ik lap: „... a konvent... szélesesen kiterjedő jog- és hatásköre az egyházi törvény 60. §-ában bár meghatározva van, de ugy látszik, hogy azon jog- és hatáskör a gyakorlati életben naponként szélesebb lesz. Ezen oly nagy jog- és hatáskörrel felruházott konventnek ellenőrzésére nem hagyott más mód az egyházkerület, vagyis az azt alkotó egyházak kezében, mint a konventi tagoknak az egyes egyházak presbytériumai által történő megválasztása."

Ime tehát e szerint a konvent naponként szélesebbé teszi jog- és hatáskörét s ily irányu törekvését a törvény nem képes korlátozni, hanem a konvent ellenőrzésére az egyházközségek presbytériumai vannak hivatva.

2-ör. Ugyanott: Az erdélyieknek, a konventi tagok választására vonatkozó rendszerét... „átültetni nem lenne más, mint az egyes egyházaknak e téren törvény által biztosított joga ellen intézett merénylet."

Időközben egyházkerületünk átültette az erdélyiek rendszerét, így tehát törvény által biztosított jog ellen intézett merénylet.

3-ör. 48-ik szám, 422-ik lap: „Századok munkája építette fel önkormányzásunk azon presbyteri rendszerét, mely ma már névben él csak."

E szerint az „Egyházi törvények" 2-ik §-a csak üres szó, melynek a valóság ellent mond.

4-er. Ugyanott: „És ime czikkiró ur mégis azt akarja, hogy azok, a kik látnak, ne lássanak, a kik hallanak, ne halljanak: hanem ha az egyházi törvény még meghagyott is az egyes presbytériumok részére valamely jogot, tőrjük keleti önmegtágadás és közönyösséggel, mikor azt az egyesek, bárminő célból occupálni akarják. De t. czikkiró ur, mint mindennek, úgy a türelemnek is van ha-

tára! Eljött az idő s tények fogják nem sokára bizonyítani, hogy az egyes egyházak megelégtették a „róluk-nélkülök" való olyan nemű rendelkezést."

Az egyházi törvény tehát elszedegette az egyes presbytériumok jogainak jórészét elannyira, hogy az egyes egyházak, — melyekről a törvényes zsinat és talán más törvényes hatóságok is „róluk-nélkülök" rendelkeztek, — nonsokára tényekben adnak kifejezést elégedetlenségüknek.

Nem lehet távolról sem czéлом, hogy eme, kétségkívül teljes meggyőződésből és bizonyára egyházunk forró szeretetéből származó érveléseknek belső értékét vizsgáljam, sőt készségesen elismerem, hogy azok bizonyára helyén és idején alkalmaztattak s a fenforgó kérdés tisztázására hathatós befolyással voltak: de tisztelettel kérdezni bátorkodom, hogy az a férfiu, a ki egyházkerületről, konventről, zsinatról és törvényről ily leplezetlen bátorsággal fejti ki a nyilvánosság előtt saját nézeteit, vajjon lehet-e, van-e arra jogosítva, hogy egy közintézet közérdekű ügyeinek nyilvános, szintén teljes meggyőződésből és azon intézet forró szeretetéből származó tárgyalásával szemben megfélemlíteni törekvő megtorlási szándékkal álljon elő? Efféle jelenség előfordulhat egy abszolút monárkhiában, hol az uralkodó zsarnok akarata minden szabad véleményt következetesen elfojt, de a mi demokratikus egyháztársadalmi szervezetünkben aligha maradhat az ilyen törekvés kellő visszahatás nélkül.

Elek Lajos

tanár s egyházkerületi aljegyző.

L a p s z e m l e.

— Religio. —

(Folyt.)

Az 5-ik számban ösmertette van a „Győri élő lelki rózsafüzér-társulat", mely voltaképen két társulattól, u. m.: „Élő lelki rózsafüzér-társulat" és a „Szűz Mária szep-lőtlen szívének tiszteletére alakult társaságból" verődött össze. Ennek a dupla társulatnak Győrben 800-nál több, az egész országban 5—6000 tagja van.

Ezt a csodabogár-társulatot főleg azért emlitem fel, hogy lássa a protestáns olvasó, mint működnek, mint alakítanak mindenféle együletet oda át. Mi pedig a társulásra nem könnyen szoktunk rálenni, holott az egyesületi tevékenység az egyesek erejét s buzgalmát hatványozza, új meg új erőket állít elő s a védelmet, — mert hiszen a mi feladatunk még nagyrészt folytonos védekezés a katolikus támadások s elnyomási kísérletek ellen — sok tekintetben megkönnyíti.

Ugyane számban a „szabadkőmivesség", a „banditák éktelen meetingje", a „véresszáju, dynamittal és halállal fenyegető guerilla harczot folytató" szabadkőművesség kapja ki a magáét. S azután a csanádi egyházmegyéből támadja meg „Dixi" az „ugynevezett országos erkölcsnemesítő egyesületet", melynek a r. kath. püspöki karhoz intézett felhívását visszautasítva, oda lyukad ki, hogy „egy az igaz hit s egy az igaz, Istentől rendelt erkölcsstanító", t. i.: a kath. anyaszentegyház.

Független morált én sem ösmerek el; de midőn az

erkölcsök nemesítésére mozgalom indul meg: azt örömmel üdvözlöm, mert ebben is a keresztyénség diadalát látom. Arra ugyanis, hogy a társadalom minden részében javítva legyen, ma már nem elég a lelkészek működése, legyen bár azoknak a száma akár egy egész „fekete sereg.” A világ evangyélizálása oly mű, a melyben részt kell venni és szerepet engedni minden jóra való embernek. Angliában például azért oly erős és virágzó az egyházi élet, mert abban a közönség nemcsak publikum, hanem együtt működik a lelkészekkel. S mindaddig, míg az u. n. világiak nálunk, magyar protestánsoknál nagyobb mérvű egyházi tevékenységre nem buzdulnak és buzdíttatnak, a sokat emlegetett és óhajtott „vita nuova” csak a kegyes óhajások számát szaporítja.

R. kath. szempontból, hol a legmerevebb exclusivismus és papi omnipotentia hirdetik: mellőzés és idegenkedés tárgya lesz mindig, ha az egyház beléletében, a világiaknak is jut egy kis szerep, ha ez nem menne is túl az erkölcsnemesítés jó szándékán. Nekik ily erkölcsnemesítés nem kell, csak olyan ér valamit, melynek a papok a terjesztői. Chacun à son goût! A mi egyiknek méreg, a másiknak orvosság. Ez a tünet ismétlődik itt is.

Egy csuf ráfogást is tartalmaz ez a szám, t. i. azt, hogy: valahol egy zsidó hivatalnok meg akart keresztelkedni. Elmegy hát a kálvinista lelkészhez, ki igéri ugyan a keresztelést, de azt is tudtára adja, hogy ezen órától fogva, melyben megkeresztelkedik, köteles lesz az illető, az egyházi adót fizetni. Ez nem tetszik a zsidónak, megy tehát az ágostai lelkészhez s midőn ettől is szakasztott ilyen biztatást kap: elérkezik a kath. paphoz, ki koránt sem beszél egyházi adóról, hanem arról, hogy előbb sokat kell ám tanulnia az áttérőnek s kezességet nyújtania arról, hogy a kath. hit szerint fog élni. S ez aztán úgy megnyerte a zsidó hivatalnokot, hogy csakugyan kath. hitre tért.

Se hely, se név nem levén itt felemlítve: gondolható, hogy az egész közlemény célja csak a gunyolódás volt. A „Prot. Egyh. és Isk. Lap”-ban felhívás jelent meg e közlemény hitelességének a bebizonyítására. De biz erre mindeddig nem jött válasz sehonnán se s így világos, hogy az egész, — légből kapott koholmány.

A 6-ik számban „Prot. hazafiság és türelmesség” cím alatt egy egri paplap után közli azt a fővárosi történetet, hogy valamelyik iskolában a ref. hitoktató Erzsébet napon is leczkét akart tartani, ámde a hazafias (?) igazgató hazabocsátotta a növendékeit s az e miatt őt megkérdező hittanítónak az igazgató így felelt: „Jegyezze meg magának uram, egyszermindenkorra, hogy ma Erzsébet királyné ő felsége névnapja van s ez tudtommal sem kath., sem prot., sem zsidó, sem más vallásu ünnep, hanem a magyar hazáé ünnepé.”

Ez ismét olyan „On dit”-féle előadás, melyből úgy lehet, egy szó se igaz. Hiszen ha igaz lett volna, hamarabb megtudta volna a fővárosban megjelenő „R.”, mint az egri paplap. Hanem arra jó „occasió”, hogy ebből is vádat kövacsoljon ellenünk, hazafiságunkat, türelmességünket roszhirbe hozza.

A hazafiság ellen, nem tudom, mit vétett volna az a hittanító, ha a királynő nevenapján egy órai vallásoktatást adott volna? S ha Erzsébet napot nem tesszük is iskoláinkban „Szent-heverdel”-nappá: bizonyára tiszteljük

úgy a felséges királynét, mint akár az a derék (?) meg nem nevezett iskolaigazgató, akár maga a Religio. Hazafiságunkat nem hánytorgatni, hanem tényleg beigazolni szokásunk. Ha pedig az Erzsébet napi tanítás türelmetlenség jeléül tekintetik: akkor valóban úgy látszik: nincs kivel beszélni. Mi nem türelmetlenek, hanem tőrők s szenvedők vagyunk századok óta s a türelmetlenség bojtortánja a „R.” embereinek a kertjében burjánzik.

Ezen számból azt is megtudhatjuk, hogy mai napság 37 kath. Közlöny van hazánkban. Szép szám! Kivált ha elgondolja az ember, hogy ezeknek, úgy szólván, minden számjában szidnak, rágalmaznak bennünket. Menyire megy ez egy év alatt? Domine humilia respice!

Abból az alkalomból, hogy a 8-ik szám vezérczikke (fordítás) Szalézi szt. Ferenczről, a „Doctor Amabilis”-ről értekeznek: elő van hordva a Kálvin „sötét szelleme, mely komor árnyaival elsötétítette a mennybe vezető utat.” „A kálvinismus méltó fia, az örült janzenismus, már szentünk idejében sem vette figyelembe a kath. egyház határköveit” stb. Bézáról pedig azt olvassuk, hogy a „Doctor Amabilis” ellenállhatatlan varázsszal tagadta meg Béza sötét lelkét, hogy a tagadás szellemének hálójából őt kiragadják s az ötödik kísérlet sikerült is volna, de a genfi püspök arcát e környezet gonoszúsága miatt nem láthatta meg többé. A pokol tudta, hogy miért? Különben Szalézi Ferencz azért amabilis, mert „örökös ragyogás”, „rózsás kedv” voltak tulajdonságai s így felül nem mulható tanítómesterrünk lehet” stb.

Nohát ez a ragyogó kedvű szent, sok utánzóra talált az utódoknál. Ki ne látná azt a többnyire affektált s idomitás által szerzett mosolygó ábrázatot, mely vagy kell, vagy se, folyvást „amabilis” akar lenni a kath. papoknál? Én láttam már skeletont is, mely mosolyogni látszott.

Ettől eltekintve, csak az a megjegyzésem: hogy a Béza Tódorra vonatkozó adat határozottan hamis. Tudjuk ugyanis, hogy a „sötét” szellemével immár Európa, sőt az új világ nagy részét is bevilágító Kálvinnek ez a hű munkatársa és dicső utódja, ez a főrangú, magas miveltségű, felette szellemdus és buzgó reformátor, már életében tárgya volt a jézsuiták hazudozásainak. Már 1597-ben azt irták ezek róla, hogy meghalt, de halála előtt a római egyházba tért. Pedig halála 1605. októberben 86 éves korában következett be. Azt is tudjuk Bézáról, hogy ő a Szalézi Ferencz genfi püspök térítési kísérleteit agg korában is ifjui tüzzel utasította vissza. Szintugy ellene állott a pápa ajánlatainak is. Így tehát a „R.”-ban Bézáról felhozott adat, mint kutfőre, a jézsuiták ráfogásaira vibető vissza és semmi alappal s hitelességgel nem bír. Mégis jól esett ezt felhozni a „R.”-nak, mert vele egy nagy reformátor emlékét akarta meghomályosítani.

— s.

(Folyt. köv.)

K ü l f ö l d .

Anglia. Nem rég avattatott fel Londonban az új német református templom (St. Paulskirche). Az ünnepélyen, mely az „Ein feste Burg” éneklésével kezdődött, a gyüleke-

zet lelkésze, Ehemann predikált 3 Móz. 26, 11. 12 alapján, öröme és hálára serkentvén a híveket; az öröm azt hirdeti, hogy Isten maga szenteli meg maga részére e hajlékot; a hála arra buzdítja az egyház tagjait, hogy ők meg magokat szenteljék oda Istennek. — Az Egyiptomból visszatért Caring (angol parlamenti tag) nyíltan kifejezi, hogy Anglia nemcsak jót tett Egyiptomban, hanem rosszat is: elvadtotta az erkölcsöket. Kairóban magában 400 pálinkamérés van: „bevetettük ez ország egy részét ilyenmü bódékkal, — mondja Caring, — s ez által lakosságába az iszákosság bűnét oltottuk be.“ — Egy rajongó angol, Wood új szektát alkotott. Magát „Salamon királynak“ hivatja s követőit ugrándozás és kiabálás közben táncolni tanítja s mindazokat, kik ezen ő praxisának ellene szólnak, a sátán veszedelmének adja át. — Egy más szekta is merült fel Angliában: „Izráel új és legifjabb háza.“ — Kakaopaloták at állítanak fel legujabban az angolok, melyekben kávét, theát, kakaót lehet jutányosan kapni, de soha szeszes italt. A nagyobb városokban: Liverpool, Manchester, London stb. már most is vannak ily helyek. — A chinai misszió mindig nagyobb lendületet vesz Angliában, márcz 25-én is 11 új misszionáriust bocsátottak oda ki.

Franciaország. Egy francia tudós Jeruzsálemben egy érdekes görög feliratu követ talált; a feliratnak értelme: mindenki, ki átlépi a határ-vonalat, halállal büntendő. Valószínű, hogy e kö a templom ajtajának valamelyik oszlopához tartozott s arra figyelmeztetett a külső és belső tornác között, hogy ez utóbbiba görögöknek belépni tilos (v. ö. Csel. 21, 27 kv.). A kö Konstantinápolyba vitetett, de előbb egy gipszöntvényét Párisba küldték. — Vigan kis városban (Dél-Franciaország) az üdv serege nem régen ily módon hirdette meg gyűlését: „a hatéves próféta Éli szót énekel; a kilenczéves prófétanő Lea éneket kezd; s a 12 éves Emma prófétanő, prófétálni fog...“ Hát ez is kereszttyénség? — Ugyancsak Dél-Franciaországban, Caïlban egy ugynevezett polgári temetés alkalmával a lelkész így beszélt: „visszaadjuk a földnek, a mi földből való s az örök életnek, miről azt hisszük, hogy az örök életé. A megholtak az volt óhaja, hogy temetésénél semmi vallásos ceremónia ne legyen. De mert én, mint a család barátja ide hivattam, ennek nevében köszönetet mondok mindazoknak, kik a megboldogultat ide kísérték. Dixi.“ Röviden végzett, mintha csak nálunk Magyarországon mondott volna köszönetet valamely napilapban „a fájdalom megjelenésök által némileg enyhítőknak.“ — Párisban 20,000 kocsmá van, minden 4 házra és minden 25 férfira egy. Még 1860-ban csak 366,605 vendéglő volt Franciaországban s már 1883-ban 402,504 s 1885-ben 421,612; 4595 öngyilkossági eset közül 530 iszákosság miatt történt. Az alkoholmiattmegtévelyodottak számát 1878-ban még 14%-ra tették s 1885-ben már 34%-ra. — Franciaországban a múlt évben 12,741 leány kért tanítói diplomát, Párisban magában 4074, holott csak kevés nyer közülök alkalmazást. — Pater Hyacinth, ki egy idő óta visszavonulva élt, újra életjelt adott magáról. Most már nem csak a gallikán szabad egyházért lelkesül, hanem oly unióról álmodozik, mely az összes apostoli és püspöki kereszttyénséget egyesítené. A párisi angol-amerikai egyház rektora meg is hívta a pátert, hogy predikálná a carême-t (= böjt) az ő templomában. A páter engedett s márcz. 3-án lépett fel, mint

böjti szónok. Egyik imádságában Isten áldását kérte „a római, görög és angol-amerikai egyházak patriárháira.“ Ebből megérthető, hogy Hyacinth azt akarja, hogy a pápa az olasz nemzeti egyháznak legyen feje; s e mellett létesítsenek mindenütt kath. nemzeti egyházak, élükön egy-egy patriárhával s aztán mindezek egyesüljenek az egy szent, apostoli, kath. egyházban. Prédikációjában édes-keveset szólt az Ur szenvedéséről s annál többet a politikáról; fő tárgya volt: „két szabad egyház, két testvér-köztársaságban“, t. i. Franciaországban s az Egyesült-Államokban! Majd hangsúlyozta az egyház elkülönítését az államtól; végre áttért kedvencz tervére: az amerikai püspöki s a francia gallikán egyház egyesítésére, így jönne létre szerinte a jövő egyháza. Egy német egyházi lap köszönetet mond a páternek, hogy a szegény evangélikusokat kizárta uniótervéből; kész szívvel tesszük ezt mi is! D.

Irodalom.

Megjelent. 1. Előima a gencsi ev. ref. egyház új templomában a megnyitási, illetve avatási ünnepélyre, 1885. nov. 15. Készítette és elmondotta: Bajza István, a gencsi ev. ref. egyház rendes lekipásztora. Szép és jó imádság, mely teljesen alkalmi voltánál fogva a buzgóság szárnyain emelheté föl Istenhez az imádkozó gyülekezet szívének legszebb érzelmeit. 2. Goethes a „Faust“ vallás-erkölcsi jellemzése. 3. A legujabb theologia történetéből. Dogmatörténeti tanulmány. Irta mindkettőt Dr. Szlávik Mátyás, ny. r. theol. tanár Eperjesen. Ára az előbbinek 30, az utóbbinak 50 kr. Az első a „Sárospataki Lapokban“, a második a „Prot. E. és Isk. Lapban“ jelent meg. Derék és alapos tanulmányra valló két dolgozat. Az utóbbit ismertetni fogjuk. Addig is szívesen ajánljuk. 4. Négyhangú ev. ref. Chorálkönyv stb. Kiadta Szügyi József, a békési ev. ref. egyház orgonistakántora s gymn. ének- és zenetanár. I. rész: templomi, II. rész: temetési énekek. A két rész ára 4 frt. Szerző tulajdona. Addig is, míg szakavatott tollból ismertetést közölhetnénk e műről, ajánljuk azt megvásárlás végett az egyházi hatóságok, orgonista-kántorok, tanítók, tanítóképző intézetek, tanítóegyletek, iskolai és egyleti könyvtárak szíves figyelmébe.

Különfélék.

Sok boldog pünkösti ünnepeket! A Szentlélek kitöltetésének, az evangéliom legnagyobb ígérete beteljesedésének szép és magasztos ünnepe derül föl holnap hitvilágunk egén. E nappal jöve el az idők teljességének fénypontja. Az Atya elküldé az ő Fiát; a Fiu által megígért Szentlélek alászállott e napon a tanítványokra. A Szentháromság egy örök Isten teljes lakozást vett vala immár a föld fiai között. Ez ünnep a tette hívásnak, a nagy eszmékért, gondolatokért buzgó szent lelkesedésnek dicsőséges szép ünnepe. A természet

virágos temploma madárdaltól, örömeiktől zendül meg e napon s mi is fenkölt érzelmekkel köszöntjük olvasóinkat, kívánva nekik sok boldog pünkösti ünnepeket!

Debreczeni főiskola. A pünkösti ünnepre legációba bocsátott a debreczeni ref. főiskolából 144 növendék. Ezek közül hittanhallgató 63, felső gymnasiumi tanuló 50, tanítóképezdész 31. A rendes 161 legációból ez uttal nem kért követet 11, nem jutott innepkövet 7 egyházba.

Báró Baldácsi protestáns alapítvány ügyében a közgyűlés folyó hó 22-én Budapesten tartatott meg, B. Kemény Gábor erdélyi főgondnok elnöklete alatt. Mind a 11 egyházkerületből jelentek meg képviselők. A közgyűlésnek tárgyát képezte az igazgatóságnak előterjesztése, melyből a következőket emelhetjük ki: a közgyűlés még a múlt évben felhívta az egyházkerületeket, hogy nyilatkozzanak az igazgatóság miként szervezése kérdésében, de miután csak 4 egyházkerület véleménye ismeretes: újabb fölhívás intéztetik az egyházkerületekhez e tárgyban, hogy ez év folyamában nyilatkozataikat okvetlenül terjesszék elő. Az 1886. évben bevétel volt 51,622 frt 31 kr, kiadás 38,379 frt 89 kr. Pénztári maradvány: 13,242 frt 42 kr. Az 1887. évre a költségeloirányzat következő: bevétel 56,294 frt 40 kr, kiadás 16,251 frt 30 kr. 1887. év végén többlet: 40,043 frt 10 kr. Ezen többletből 2002 frt 10 kr tőkésítésre fordítatik, a 11 egyházkerület között pedig 27,500 frt osztatik ki, az ezek kifizetése után fenmaradó 10,541 frt pedig mint 1888. évre átviendő pénztári maradvány irányoztatott elő. E közgyűlésen a tiszántuli egyházkerület képviselőiben Vályi János főgondnok és Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző jelentek meg.

Királyi kitüntetés. Kovács Ferencz, hódmező-vásárhelyi nagybirtokos, volt országgyűlési képviselő, a békés-bánati ev. ref. egyházmegye tanácsbírája, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül Ő Felsege által királyi tanácsosi címmel ruháztatott fel. Méltán éri e kitüntetés azon férfit, ki nemcsak a világi téren szerzett érdemeket, hanem az egyházi téren is nagy áldozatokat hozott a közügy oltárára. Így például a hódmező-vásárhelyi ev. ref. gymnasium részére 5000 frtos, a debreczeni főiskolában felállítandó bölcsészeti fakultásra pedig 2000 frtos alapítványt tett. Ily tettek önmagukat dicsérik s az áldozatkész férfit kitüntetéséhez őszinte szívből gratulálunk.

Lelkészjelölés. A megürült nagy-ecsed i lelkészi állomásra 24 pályázó jelentkezett, kik közül a Nagy-Károlyban f. hó 24-én megejtett jelölés alkalmával a következő pályázók jelöltettek ki: 1. Ujlaki Sándor vitkai lelkész, 23 szolgálati év s kitűnő képesítéssel. 2. Vityi Bertalan berei lelkész, 13 szolgálati év s kitűnő képesítéssel. 3. Tukacs Lajos kr.-szentmihályi lelkész, 11 szolgálati év s jeles képesítéssel. 4. Kéri Pál paposi lelkész, 12 szolgálati év s jeles képesítéssel. 5. Berey József szaniszlói lelkész, 6 szolgálati év s kitűnő és jeles képesítéssel minősítve. Az esperesi jelentés szerint e jelöltek úgy szolgálati éveiket, mint képesítettségeküket illetőleg, mindnyájan előnyvel bírtak többi társaik felett.

Beküldetett. Lelkészbeigattási ünnepély. A nagybányai reform. egyház kebelében, f. év májushó 15-ikén, lélekemelő

egyházi ünnepélyesség folyt le; a mennyiben a már megválasztott lelkész nt. Gergely Károly, nagybányai új lelkészi hivatalába ekkor igttatott be. Megkísérlem a beigattási ünnepélyesség lefolyását pár sorban előadni. A n.-bányai díszes és 5000 lelket befogadó református nagytemplom, a fent említett nap reggeli 9 órakor, már zsufolásig megtelt, vallás és nemzetiség különbség nélküli hallgatósággal. Fél-tíz órakor megzendül az orgona, melynek kísérete mellett, a 235-dik alkalmi dicséret 3 első versét énekelte a gyülekezet; melynek végeztével, szöszékre lépett az elválasztott új lelkész. Az alkalmi kenetteljes ima után beköszönő egyházi beszéde alapigéjéül választá: Pál Korinthusbeliekhez irt 1-ső levele XIII-ik rész 2-ik versét. Valóban nem kis elismeréssel kell adóznunk a jeles és kitűnő készütséggű lelkész ur iránt, mert beköszönő egyházi beszéde szívből jött és szívhez szólt. Előadott beszédében átértette magasztos hivatását. Természetes, ámde magvas és velős, könnyen megérthető beszéde, a több százra tehető nagy gyülekezet figyelmét állandóan lekötve tartotta. Az egyházi beszéd végeztével nt. Bencsik István esperes ur az új lelkész urral együtt az urasztalához kiállva, esperest ur, fenkölt gyönyörű beszédével buzdította az új lelkészt magasztos és fontos hivatala teljesítésére, ajánlva őt egyszersmind az egyházi előljárók s általában a hívek szeretetébe. Végül elismeréssel kell szólanom a n.-bányai ref. egyház énekárjáról, illetőleg annak karnagya és kántor-organistája Stiglicz Albert urról, kinek személyes vezetése alatt, szertartás közben többször meglepő és szabatos alkalmi éneklésekkel emelte a szertartás méltóságát. Egy jelen volt idegen.

Halálesetek. Tatáról a következő gyászlap küldetett be hozzánk: „A tatai ev. reform. egyházmegye gyülekezetei és lelkészei szomorodott szívvel jelentik fáradhatatlan buzgalmu s közszereteten álló esperesüknek, nagytiszteletű Pály Lajos etei ev. reform. lelkész urnak élete 54-dik évében, folyó hó 22-ikén reggeli 7 órakor, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 24-ikén, d. u. 4 órakor fognak az etei ev. ref. egyház sírkertjében örök nyugalomra tétetni. Tata, májushó 22-én, 1887. Béke hamvaira!” — Fájdalmas részvétellel értesülünk Dósa István h.-bőszörményi ev. ref. gymn. tanár barátunknak f. hó 22-én, 31 éves korában történt elhunytáról. A megboldogult néhány évvel ezelőtt, két éven át a mi főiskolánkban is tanárkodott s úgy ismertette itt meg magát, mint pontos, szaktantárgyát, a mennyiségtant és rajzó mértant kitűnően értő és sikerrel tanítani tudó tanárt. Gyászoló özvegy, egy alig fél éves kis árvával karján siratja a korán elhunyt jó embert. Enyhitse bánatát a közrészvét. — Varga Lajos, majtisi lelkész barátunk, lapunk buzgó munkatársának leveléből arról értesültünk, hogy súlyos fellegborult családi életök egére: kedves kis leánykájok váratlanul meghalt. Nevezett barátunktól egy szép költeményt közlünk e számunkban. Ajánljuk a gyászoló apa figyelmébe az énekköltő lelkész verséből az utolsó előtti versszakasz négy első sorát. A hitnek embere vigaszt találand a jó Isten szerető kegyelmének biztató tudatában.

Az eperjesi ev. collegium javára. A szerkesztőségünk által mult számunkban felajánlott 5 frt mellé Kósa Dániel, olcsva-apátii ev. ref. lelkész ur 2 frtot küldött be hozzánk a tűzkárvallott eperjesi ev. collegium javára. E szerint eddig 7 frt van nálunk e célra. A debreczeni főiskolai tanárok

közt megindított gyűjtés eredményeként pedig 45 frtot küldött el Dr. Kovács Sándor akadémiai igazgató, ugyancsak a fentebbi célra. Adakoztak a következő tanárok: Dr. Kovács Sándor 2 frt, Buzás Pál 2 frt, Tóth Sámuel 2 frt, Thóth Ferencz 2 frt, Géresi Kálmán 2 frt, Menyhárt János 2 frt, Csiky Lajos 2 frt, Dr. Pápay Imre 1 frt, Joó István 1 frt, Balogh Ferencz 50 kr, Tüdös János 2 frt, Osterlamm Ernő 2 frt, Liszka Nándor 10 frt, Karai Sándor 1 frt, Sinka Sándor 1 frt, dr. Halász Sándor 1 frt, Elek Lajos 50 kr, Márk Pál 1 frt, dr. Öreg János 1 frt, dr. Török József 1 frt, Orosz István 1 frt, Nagy Elek 1 frt, Des Combes Henrik 2 frt, Takács Ferencz 1 frt, Dicsőfi József 1 frt, dr. Karsa István 1 frt, dr. Bakos Imre 1 frt, összesen begyűlt 45 frt.

Gyászhir. Lapunk zártakor vettük a következő gyászlevelet: „A b-gyulai ev. ref. egyházi elöljáróság a vesztesség fájdalmától lesújtott érzéssel, az egész gyülekezet nevében jelenti, hosszú időn keresztül, buzgón működött, általánosan tisztelt és szeretett lelkipásztorának, néhai nagyf. Papp Mihály ev. ref. lelkész és békés-bánati ev. ref. egyházmegyei tanácsbírónak élte 54-ik s áldásos lelkészkedése 26-ik évében, rövid ideig tartó, súlyos szenvedés után folyó hó 26-ikán reggel 2 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. hó 28-ikán délelőtt 9 órakor fognak, a templomban végzett gyászszertartás után a sír nyugalmanak átadatni. B-Gyula, 1887. május 26. Béke lengjen hült porai felett!”

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Csiky Lajos.**

HIRDETÉSEK.

Pályázat

a békés-bánati ev. ref. egyházmegyébe kebelezett battonyai egyes. prot. egyház lelkészi állomására.

Évi fizetés:

1. Tisztességes lakás kerttel.
2. 344, azaz háromszáznegyvennégy forint o. é. az egyh. pénztárából.
3. 66,669 □ öl (56 hold) egy tagban levő föld használata; adóját a lelkész fizeti.
4. Stóla.

A megválasztott lelkész az 1896-ik év okt. 1-én tul, a fentebbi díjazáson kívül még 17,195 □ öl föld haszonélvezetében részesül.

Lelkek száma 500.

Az egyház a tiszántuli ev. ref. egyházkerületben II-ik osztályu.

A megválasztott lelkész a békés-bánati ev. ref. egyházmegye özvegy-árva intézetének kötelezett tagja, hivatalát folyó év okt. 1-én foglalja el. Pályázati kérvények f. év jun. 20-ig Szabó János békés-bánati egyházmegyei espereshez Körös-Tarcsára — Békésmegye — küldendők. Debreczen, 1887. május 27.

Révész Bálint,
püspök.

Pályázat

a békés-bánati ev. ref. egyházmegyébe kebelezett nagy-kikindai missiói lelkészi állomásra.

Évi fizetés:

1. 800, azaz nyolczszáz o. é. frt.
2. Utazási pótlék: 100 frt.
3. Lakbér: 200 frt.
4. Stóla.

Kötelessége az anyaegyház lelkészi hivatalának betöltésén kívül ezen missiói kör (Torontálmegye, N.-Kikinda környéke) időnkénti lelkészi látogatása, a missiói bizottság utasítása szerint.

Az egyházmegye fentartja magának a jogot, hogy a díjvelen 5 év multán a körülmények netaláni változása esetén, módosíthasson.

Hivatalát a megválasztott lelkész f. év jul. hónapban elfoglalni köteles.

Pályázati kérvények f. év jun. 20-ig Szabó János békés-bánati egyházmegyei espereshez Körös-Tarcsára — Békésmegye — küldendők.

Debreczen, 1887. máj. 27.

Révész Bálint,
püspök.

Pályázat.

A hajdu-böszörményi hat osztályu ev. ref. gymnasiumban egy rendes tanári állomásra pályázat hirdettetik. E tanári szék tantárgyai: a latin és magyar nyelv a gymnasium alsóbb osztályaiban.

Javadalmazás 800 frt évi fizetés, 100 frt lakbér.

Pályázhatnak a törvény szerint képesített ev. ref. tanárok és tanárjelöltek. Pályázók a gymn. felügyelő-tanácsához címzett kérvényeket, melyben életkoruk, ev. ref. vallásuk, nős vagy nőtlen állapotuk, egészségök, hadkötelezettségi viszonyuk, végzett tanulmányaik és tanári képesítésök, nyelvismereteik és netán eddig tett szolgálataik okiratokkal igazolandók, ha szolgálatban vannak, előjáróságuk utján minősítvényi táblázattal nt. Szeremley József h.-böszörményi lelkipásztor és esperes urhoz f. évi juliushó 1-ső napjáig küldjék be. A megválasztandó tanár 2 évi próbaidő után fog állandósíttatni.

H.-Böszörmény, 1887. május 15.

Somossy Béla,
felügyelő tan. elnök.

3—1